

Avrupa'da durgunluk ihracatı bozuyor

İSTANBUL Sanayi Odası tarafından

açıklanan ihracat iklim endeksi ekimde 48.5 seviyesine kadar geriledi. Söz konusu veri yıl başından bu yana en belirgin bozulmaya işaret etti. Türk imalat sanayi ihracatçıları, yılın son çeyreğinin başında zorlu bir talep ortamıyla karşı karşıya kalmaya devam etti. Son aylarda olduğu gibi, zayıflık yine büyük ölçüde Avrupa'daki ana ihracat pazarlarında süregelen yavaşlamadan kaynaklandı. ABD genişleme patikasında kalırken, bazı Asya ülkeleri ve Orta Doğu büyüme eğiliminin yoğunlaştığı diğer bölgeler oldu. **(SÖZCÜ)**

TEKSTİL SEKTÖRÜ ARTAN 'İLAVE GÜMRÜK VERGİLERİ' İLE İLGİLİ ORTAK AÇIKLAMA YAPTI

40 MİLYAR DOLAR ÜLKEDEN KALDI

Tekstil ve hazır giyim sektörünün temsilcileri ile ticaret ve sanayi odası başkanları tarafından yapılan ortak açıklamada, İlave Gümrük Vergileri uygulaması ile 2011'den bu yana 40 milyar dolar ithalatın önüne geçildiğine dikkat çekilerek "Eğer vergiler olmasaydı 2011 yılında 600 bin seviyelerinde gerçekleşen tekstil ve konfeksiyon istihdamı 1,2 milyonu aşmaz, 3-5 ithalatçının kazandığı bir dönem olurdu" denildi.

Tekstil ve hazır giyim ithalatında 'İlave Gümrük Vergileri'nin (İGV) artırılması sektörde taşımalarına yol açtı. Sektörün önde gelen temsilcileri ise yaptıkları ortak açıklama ile ilave vergiye destek verdi. Tekstil sektörünün hazır giyim sektörü ile birlikte 82,4 milyar dolar değerinde üretim gerçekleştirdiğine dikkat çekilen açıklamada "Dünyanın en büyük beşinci, Avrupa Birliği'nin en büyük ikinci tedarikçisi konumundayız. Türkiye geneli ihracatı, dünya ihracatından henüz yüzde 1 pay alırken, tekstil sektörü yüzde 3,5 pay alıyor. Tekstil ve hazır giyim sektörü 1,2 milyon kişiye istihdam sağlarken, perakende de eklendiğinde istihdam edilen kişi sayısı 2 milyonu geçiyor. Tekstil ve hazır giyim sektörleri kardeş sektörlerdir. Tekstil olmadan hazır giyim, hazır giyim olmadan tekstil sektörü düşünülemez. Her iki sektörün yıllık üretim toplamı 82,4 milyar dolar değerinde. Bu üretimin 50,2 milyar dolarını tekstil sektörü, 32 milyar dolarını hazır giyim sektörü gerçekleştiriyor. Hazır giyim sektörü ihracatçı bir sektördür. Bu ihracatın önemli bir kısmı ise tekstil işletmelerimizin pazarlama faaliyetleri sonucunda Türkiye'de hazır giyime dönüşerek, daha katma değerli bir şekilde sağlanıyor" denildi.

18 MİLYAR DOLAR DIŞ TİCARET FAZLASI

Açıklamada tekstil ve hazır giyim yılın yıllık 18 milyar dolar dış ticaret fazlasıyla Türkiye'ye en fazla döviz girdisi sağlayan sektörleri olduğu belirtilerek

"2011 yılında getirilen İGV sonrasında 12 yıllık dönemde tekstil ve konfeksiyon sektörü toplam 174,8 milyar dolarlık dış ticaret fazlası verdi. Türkiye ekonomisine bu kadar dış ticaret fazlası ve istihdam sağlayan, katma değer sağlayan başka bir sektör bulunmuyor. Bu başarıya kaynaklık eden ana sektör ise hem ihracat gerçekleştiren hem de hazır giyim sektörünün ana tedarikçisi olan tekstil ve hammaddeleri sektörü. Böylesine bir büyüklüğe sahip sektörde 'İlave Gümrük Vergileri (İGV) olmasaydı ne olurdu?' Sorusuna cevap bulmak için bir projeksiyon hazırlandı. Eğer İGV'ler olmasaydı tekstil ve konfeksiyon ithalatı 2011'den bu yana 40 milyar doları geçirdi. 2011 yılında 600 bin seviyelerinde gerçekleşen tekstil ve konfeksiyon istihdamı 1,2 milyonu aşmazdı. Bu ülke adına yatırım yapıp üreten, istihdam sağlayan ve milyonlarca çalışanın de-

ğil, 3-5 ithalatçının kazandığı bir dönem olurdu" ifadelerine yer verildi.

İŞTE İMZASI BULUNAN KİŞİLER

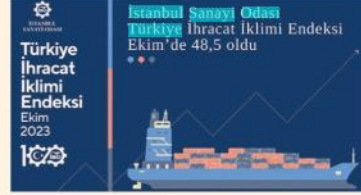
Açıklamada imzası bulunan kişiler şöyle sıralandı: **TOBB** Türkiye Tekstil Sanayi Meclis Başkanı Adil Sani Konukoğlu, Adana Sanayi Odası Başkanı Zeki Kıvanç, Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Mehmet Torunoğlu, Akdeniz Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği Başkanı Fatih Doğan, Anadolu Aslanları İşadamları Derneği Başkanı Orhan Aydın, Bursa Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı İbrahim Burkay, Ceyhan Ticaret Odası Başkanı Şeref Can, Diyarbakır Ticaret Borsası Başkanı Engin Yeşil, Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Mehmet Kaya, Gaziantep Sanayi Odası Başkanı Adnan Ünverdi, Gaziantep Ticaret Odası Başkanı Mehmet Tuncay Yıldırım, Güneydoğu Anadolu Tekstil ve Hammaddeleri

İhracatçıları Birliği Başkanı Ahmet Fikret Kileci, İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği Başkanı Ahmet Öksüz, Kahramanmaraş Ticaret Borsası Başkanı Mustafa Narlı, Kahramanmaraş Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Mustafa Buluntu, Kayseri Ticaret Odası Başkanı Ömer Gülsoy, Konfeksiyon Yan Sanayicileri Derneği Başkanı Murat Özpehlivan, Niğde Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Şevket Katırcıoğlu, Osmaniye Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Devrim Murat Aksoy, Tekirdağ Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Cengiz Günay, Türkiye Pamuklu Tekstil Sanayicileri Birliği Başkanı Abdulkadir Konukoğlu, Türkiye Tekstil Terbiye Sanayicileri Derneği Başkanı ve **İstanbul Sanayi Odası** Yönetim Kurulu Üyesi **Vehbi Canpolat**, Uludağ Tekstil İhracatçıları Birliği Başkanı Pınar Taşdelen Engin ve Zeytinburnu Tekstil Sanayici İşadamları Derneği Başkanı Uğur Çakar.

Zor durumdan etkilenmeye devam etti

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, eşik değeri 50'nin altında kalarak ekimde 48,5 olarak gerçekleşti. Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin Ekim 2023 dönemi sonuçları açıklandı. Buna göre, endeks ekimde 49'dan 48,5'e geriledi. Endekste eşik değeri olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor. **İSO**'dan yapılan açıklamaya göre, Türk imalat **sanayi** ihracatçıları, yılın son çeyreğinin başında zorlu bir talep ortamıyla karşı

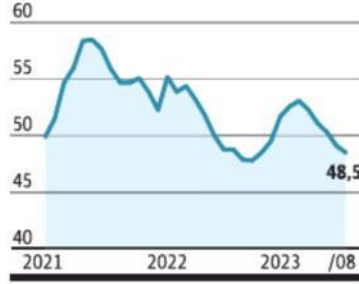
karşıya kalmaya devam ederken, son aylarda olduğu gibi, zayıflık yine büyük ölçüde Avrupa'daki ana ihracat pazarlarında süregelen yavaşlamadan kaynaklandı. ABD genişleme patikasında kalırken, bazı Asya ülkeleri ve Orta Doğu büyüme eğiliminin yoğunlaştığı diğer bölgeler oldu. Türk imalat sektörü ihracatının en büyük on pazarından yedisinin bulunduğu Avrupa'da söz konusu pazarlardan biri hariç tümü ekim ayında daralma kaydetti.

BU YILIN EN DÜŞÜĞÜNDE

İhracat iklimi negatif seyrini sürdürüyor

İhracat İklimi Endeksi

İstanbul Sanayi Odası (İSO)
Türkiye İhracat İklimi Endeksi, ekim ayında 48,5'e gerileyerek, düşüşünü üst üste altıncı aya taşıdı. Endeks, bu seviyesiyle 2023'ün en düşük düzeyini görürken, ihracatçılar yılın son çeyreğine de zorlu talep koşullarıyla girdi. Zayıflık, yine büyük ölçüde Avrupa'daki ana ihracat pazarlarında süregelen yavaşlamadan kaynaklandı. **/04**

EKİMDE 48,5 OLARAK ÖLÇÜLDÜ

İhracat endeksi 3 aydır eşik değerinin altında seyrediyor

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, eşik değeri 50'nin altında kalarak ekimde 48,5 olarak gerçekleşti. Endeks ağustos ayından bu yana eşik dğerinin altında seyrediyor. Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin Ekim 2023 dönemi sonuçları açıklandı.

Buna göre, endeks ekimde 49'dan 48,5'e geriledi. Endekste eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor.

İSO'dan yapılan açıklamaya göre, Türk imalat **sanayi** ihracatçıları, yılın son çeyreğinin başında zorlu bir talep ortamıyla karşı karşıya kalmaya devam ederken, son aylarda olduğu gibi, zayıflık yine büyük ölçüde Avrupa'daki ana ihracat pazarlarında süregelen yavaşlamadan kaynaklandı.

ABD genişleme patikasında kalırken, bazı Asya ülkeleri

■ "AVRUPA EKONOMİSİNDEKİ BOZULMA ETKİLİYOR"

S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "Türk imalat **sanayi** ihracatçıları, ekim ayında da Avrupa ekonomisinin içinde bulunduğu zor durumdan etkilenmeye devam etti. İktisadi faaliyetin birçok önemli ihracat pazarlarında gerilemesi, genel iklimin bozulmasına yol açtı. ABD

ekonomisindeki dayanıklılık belirtilerinin yanı sıra Asya ve Orta Doğu'nun bazı bölgelerinde gözlenen büyüme ise genel tablodaki bozulmaya engel olamadı. Bu nedenle, yeni ticaret arayışlarına yönelen imalatçılar dünyada ekonomik durumun daha güçlü seyrettiği bölgelere odaklanmaya karar verebilirler" diye konuştu.

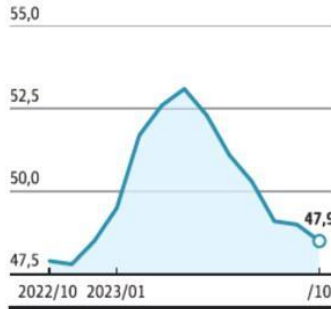
gösterdi. Türk imalat **sanayi** ürünlerinin en büyük ikinci ihracat pazarı olan ABD, ekim ayında da büyümeye devam etti. Genişleme ılımlı düzeyde olmakla birlikte son üç ayın en yüksek hızında gerçekleşti.

Ortadoğu ülkeleri talebi olumlu etkiledi

Talebi olumlu yönde etkileyen pazarların büyük bölümü yine Orta Doğu'da yer aldı. Büyümenin son dört ayın en yüksek temposuna ulaştığı Birleşik Arap Emirlikleri, anket paneli kapsamında en hızlı genişleyen pazar oldu. Bir diğer önemli ihracat pazarı olan Rusya'da da üretim ekim ayında güçlü bir şekilde artmaya devam etti.

Böylece ekonomik aktivite son dokuz ay boyunca büyüme kaydetti. Dördüncü çeyreğin başında güçlü performans gösteren diğer pazarlar ise Asya ülkeleri olarak belirlendi. Hindistan'da büyüme yüksek temposunu korurken Singapur, Endonezya ve Filipinler de kayda değer üretim artışlarıyla öne çıktı.

İSO İhracat İklimi Endeksi

ve Orta Doğu büyüme eğiliminin yoğunlaştığı diğer bölgeler oldu. Türk imalat sektörü

ihracatının en büyük on pazarından yedisinin bulunduğu Avrupa'da söz konusu pazarlardan biri hariç tüm ekim ayında daralma kaydetti.

Bu durumun tek istisnası, üretimin değişim göstermediği İspanya oldu. Birleşik Krallık'ta ekonomik aktivite üst üste üçüncü ay azalırken, Almanya'da daralma eğilimi dört aya ulaştı.

İtalya ve Fransa'da ise son beş ay boyunca üretim düşüş

Prof. Dr. Dilek
TEKER
İşık
Üniversitesi İşletme
Bölüm Başkanı

dilek.teker@dunya.com

Hareketli günlerde küresel piyasalar

Sadece bizde değil, Dünya'da da gelişmeler hız kesmiyor. Her yeni güne yeni bir haberle uyanıyoruz. Bizde siyasi iklim epey hareketli. Türkiye seçim ortamından bir türlü çıkamıyor. Birkaç ay sonra gerçekleşecek olan yerel seçimler önümüzdeki birkaç yıllık süre içerisinde siyasi yönün nereye evrileceği açısından son derece önemli. Zira siyasi partiler için belediye seçimleri genel seçimler için de önemli bir yataklık niteliğinde. Türkiye ikinci yüzyıla ana muhalefette büyük bir değişimle girdi. Geçtiğimiz günlerde CHP kurultayını hararetle izledik. Siyaset yorucu ve zor bir iş. Zira bu mecrada tutunabilmek için geceleri rahat uyumadan sadece siyasi oyun kurgulamanın lazım. Ana muhalefetin yeni yönetimi ülkeye hayırlı olsun. Değişim isteniyordu, değişim gerçekleşti. Bakalım ana muhalefet yerel seçimlerde nasıl bir başarı sergileyecek. Dürüst Kılıçdaroğlu'nun dinamik kurmayı, CHP aşığı Özgür Özel Başkan koltuğunda. Bakalım bu dahagenç lider, siyasi arenayı nereye taşıyabilecek hep beraber izleyeceğiz.

Bizde bu değişim siyaset saygılarına bomba etkisi yaratırken; İsrail, Filistin'de halkı çocuk mededen katletmeye devam ediyor. İsrail saldırıları Ekim başından bu yana sürerken, piyasalarda da etkilerini hissediyoruz. Yatırımcı davranışını etkileyen çok sayıda faktör var. Yatırımcılar güşhesiz yüksek getiri etrafında konumlanmayı tercih ederken, gerçekleşen çeşitli makro olaylar, siyasi ya da jeopolitik riskler bu davranış farklılaştırabiliyor. Örneğin pandemiyle beraber MB'lerin durgunluk yönetimi kapsamında yapmış oldukları faiz indirimleri ve tedarik riskleri ile beraber artan enflasyon görünümü yatırımcıyı daha yüksek getiriye yönlendirmiş ve hisse senetleri piyasası ve kripto varlıklar dönem dönem pozitif ayrılmıştı. Savaşın başlamasıyla beraber ise yatırımcının yönü altına çevrilmişti. FED'in en son toplantısında ise faiz sabit tutularak üçüncü çeyrek büyüme rakamının kuvvetli geleceği yönündeki beklentiler paylaşıldı. Bir yandan FED tarafından piyasaya olumlu sinyaller iletirken, bir yandan da enflasyon ile mücadelede sona gelinmediğinin altının çizilmesi özellikle gelişmekte olan ülke piyasaları için bir belirsizliği de beraberinde getirmeye devam ediyor. Küresel piyasa faaliyetlerini ve büyüme öngörülerini doğru analiz edebilmek için kullanılan bir diğer veri de İmalat Satın alma Yöneticileri Endeksi (İmalat -PMI). Bu endeks ile imalat ve sanayi sektörlerinde ki ekonomik aktiviteyi ölçer ve kısa vadeye ilişkin büyüme yorumları yaparız. PMI verisi için eşik değerin 50 olduğunu ve bu değerin altında açıklanan bir istatistiğin ekonomik daralmaya işaret ettiğini not etmek gerekir. ABD için açıklanan bu veri daha çok yeni 50 düzeyinde seyrederken, Avrupa coğrafyası için bu eşik bir süredir aşılmadığını gözlemlemekteyiz. İngiltere (44.8), Fransa (42.8), Almanya (40.8) olarak gerçekleşirken Euro Bölgesi için açıklanan İmalat PMI değeri 43.8 olarak gözlenmektedir. **İstanbul Sanayi Odası**'nın hazırladığı İmalat PMI rakamları ise Türkiye'de bu değerin 48.4 olarak gerçekleştiğine işaret etmektedir. Çin'de ise bu rakam 50.6'dan 49.5'e geriledi. Özetle, küresel ekonomi yönetimlerinin yoğun çabalarına rağmen ekonomik aktivitede bir zayıflık beklentisi hakim.

Bizde ise MB'nin ılımlı piyasa iletişimi önemli. Yeni ekonomi yönetimi politikalarını ihtiyaç oldukça faiz artışı yönünde konumlandırırken, bir yandan da yabancı yatırımcının ülkeye girmesi yönünde yoğun çalışmalar devam ediyor. Türkiye CDS rakamları 350'ler seviyesine kadar geriledi. Ancak kısa vadede yabancı yatırımcının hızla ülkeye girmesini beklemek hayal olur. Öte yandan ekonomi yönetiminin 'olumsuzlukların farkındayız ve temkinli ve kararlı olmaya devam ediyoruz' duruşu; Türkiye pazarının canlanması ve iktisadın korunması için son derece önemli. Önümüzde yerel seçimler var. Seçim ekonomisi ülkenin ekonomik faaliyetleri için de önemli bir engel. Yabancı piyasalarımız için en net kararı seçimler sonrası erteleyecektir.

Yatırım şampiyonu altın

TÜRKİYE İstatistik Kurumu, ekim ayında en çok kazandıran yatırım araçlarını açıkladı. Buna göre aylık en yüksek reel getiri, yurtiçi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) ile indirgendiğinde yüzde 2.36, tüketici fiyat endeksi (TÜFE) ile indirgendiğinde ise yüzde 0.89 oranlarıyla külçe altında gerçekleşti. Borsa ekim ayında yatırımcısına yüzde 2.87 reel kayıp yaşattı. Piyasada ise dün dolar 28.50'nin üzerinde işlem gördü. BİST100 7 bin 954'e kadar çıksa da günü 7.860 seviyesinde kapattı.

Öte yandan enflasyon muhasebesinin dışında kalan bankalar Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'le görüşecek. Bankalar yüksek

enflasyon karşısında "gerçek olmayan" kârlar üzerinden değerlendirilmemek için talepte bulunacak. Reuters'a bilgi veren üç bankacı bankaların enflasyon muhasebesi sonrasında kârlarının yaridan fazla azalmasını beklediklerini belirtti.

İklim bozuldu

Ayrıca **İstanbul Sanayi Odası** tarafından açıklanan ihracat iklim endeksi ekim ayında 48.5 değerini aldı. Önceki veri 49 olarak kaydedilmişti.

İhracat ikliminde 2023 başından bu yana en belirgin bozulma kaydedilirken, zayıflığın ana kaynağı Avrupa olmaya devam etti.

● **Ekonomi Servisi**

İhracat ikliminde bozulma

ISO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi eşik değer 50,0'nin altında kalarak Ekim 2023'te 48,5 olarak gerçekleşti. Söz konusu oran eylül ayında 49,0'dı. İhracat ikliminde 2023 başından bu yana en belirgin bozulma kaydedilirken, zayıflığın ana kaynağı Avrupa olmaya devam etti.

HASAN ŞENOL / DOĞRUHABER -

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin Ekim 2023 dönemi sonuçları açıklandı. Endekste eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi Ekim'de üst üste üçüncü ay 50,0 eşik değerinin altında gerçekleşti. Eylül'de 49,0 olan endeks 48,5'e gerileyerek dış talep koşullarında yıl başından bu yana en belirgin bozulmaya işaret etti.

AVRUPA PAZARLARINDA DARALMA

Türk imalat **sanayi** ihracatçıları, yılın son çeyreğinin başında zorlu bir talep ortamıyla karşı karşıya kalmaya devam etti. Son aylarda olduğu gibi, zayıflık yine büyük ölçüde Avrupa'daki ana ihracat pazarlarında süregelen yavaşlamadan kaynaklandı. ABD genişleme patikasında kalırken, bazı Asya ülkeleri ve Orta Doğu büyüme eğiliminin yoğunlaştığı diğer bölgeler oldu. Türk imalat sektörü ihracatının en büyük on pazarından yedisinin bulunduğu Avrupa'da söz konusu pazarlardan biri hariç tümü ekim ayında daralma kaydetti. Bu durumun tek istisnası, üretimin değişim göstermediği İspanya oldu. Birleşik Krallık'ta ekonomik aktivite üst üste üçüncü ay azalırken, Almanya'da daralma eğilimi dört aya ulaştı. İtalya ve Fransa'da ise son beş ay boyunca üretim düşüş gösterdi. Türk imalat **sanayi** ürünlerinin en büyük ikinci

ihracat pazarı olan ABD, Ekim ayında da büyümeye devam etti. Genişleme ılımlı düzeyde olmakla birlikte son üç ayın en yüksek hızında gerçekleşti.

ASYA ÜLKELERİNDE GÜÇLÜ BÜYÜME

Talebi olumlu yönde etkileyen pazarların büyük bölümü yine Orta Doğu'da yer aldı. Büyümenin son dört ayın en yüksek temposuna ulaştığı Birleşik Arap Emirlikleri, anket paneli kapsamında en hızlı genişleyen pazar oldu. Bir diğer önemli ihracat pazarı olan Rusya'da ise üretim ekim ayında güçlü bir şekilde artmaya devam etti. Böylece ekonomik aktivite son dokuz ay boyunca büyüme kaydetti. Dördüncü çeyreğin başında güçlü performans gösteren diğer pazarlar ise Asya ülkeleri oldu. Hindistan'da büyüme yüksek temposunu korurken Singapur, Endonezya ve Filipinler de kayda değer üretim artışlarıyla öne çıktı.

İSO raporuna göre; Türkiye 2023 başından bu yana en belirgin bozulmayı gördü

İstanbul Sanayi Odası

Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi ekimde üst üste üçüncü ay 50,0 eşik değerinin altında kaldı. Eylülde 49,0 olan endeks 48,5'e gerileyerek dış talep koşullarında yıl başından bu yana en belirgin bozulmaya işaret etti.

İSO'nun Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nde eşik değer 50'nin altında kaldı. S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, rakamları değerlendirdi ve iklimdeki kötüye gidişe dikkat çekti. Kurulustan yapılan basın açıklamasında şu ifadelelere yer verildi:

İstanbul Sanayi Odası

(İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi eşik değer 50,0'nin altında kalarak Ekim 2023'te 48,5 olarak gerçekleşti. Söz konusu oran eylül ayında 49,0'dı. İhracat ikliminde 2023 başından bu yana en belirgin bozulma kaydedilirken, zayıflığın ana kaynağı Avrupa olmaya devam etti.

Türkiye imalat sektörü ihracatının en büyük 10 pazarından yedisinin bulunduğu Avrupa'da söz konusu pazarlardan İspanya hariç tümü ekim ayında daralma kaydetti. Türkiye, imalat sektörünün ana

ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen İSO Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin Ekim 2023 dönemi sonuçlarına göre, eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor.

İstanbul Sanayi Odası

Türkiye İhracat İklimi Endeksi hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi:

"Türk imalat sanayi ihracatçıları, ekim ayında da Avrupa ekonomisinin içinde bulunduğu zor durumdan etkilenmeye devam etti. İktisadi faaliyetin birçok önemli ihracat pazarlarında gerilemesi, genel iklimin bozulmasına yol açtı. ABD ekonomisindeki dayanıklılık belirtilerinin yanı sıra Asya ve Orta Doğu'nun bazı bölgelerinde gözlenen büyüme ise genel tablodaki bozulmaya engel olamadı. Bu nedenle, yeni ticaret arayışlarına yönelen imalatçılar dünyada ekonomik durumun daha güçlü seyrettiği bölgelere odaklanmaya karar verebilirler."

İhracat ikliminde bozulma yılın en kötü seviyesinde

İhracat iklim endeksi ekim ayında 48,5 değerini aldı. Böylece ihracat ikliminde 2023 başından bu yana en belirgin bozulma kaydedildi

İSTANBUL Sanayi Odası

Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi ekim ayında üst üste üçüncü ay 50 eşik değerinin altında gerçekleşti. Eylülde 49 olan endeks 48,5'e gerileyerek, dış talep koşullarında yıl başından bu yana en belirgin bozulmayı işaret etti.

Türk imalat sektörü ihracatının en büyük on pazarından yedisinin bulunduğu Avrupa'da söz konusu pazarlardan İspanya hariç tümü ekim ayında daralma kaydetti. İspanya'da üretim değişim göstermedi. ABD, Ortadoğu ve Asya'nın bazı bölgelerinde büyüme görüldü. Hindistan'da

büyüme yüksek temposunu korurken, Singapur, Endonezya ve Filipinler kayda değer üretim artışlarıyla öne çıktı.

Öte yandan Uluslararası Para Fonu (IMF) tarafından yayımlanan Avrupa Bölgesel Ekonomik Görünümü raporunda, "Para politikası sıkılaştırma döngüsünün sonuna yaklaşıyor" denildi. Raporda, mali konsolidasyonun 2024'te hızlanacağı öngörüldü.

Endekste eşik değer olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeyi, 50'nin altındaki değerler ise bozulmayı işaret ediyor.

DOSYA

Türk sanayisi temiz enerjiye yatırım yapıyor ancak tüketimini düşüremiyor

ESCON Enerji 14 sektörden 411 fabrika ile 23 ticari binayı kapsayan 'Türk Sanayisinin Enerji Verimliliği Raporu 2'yi yayımladı

ESCON Enerji CEO'su Onur Ünlü

Türkiye'nin ilk ve tek global enerji hizmet şirketi ESCON Enerji tarafından ikincisi yayımlanan 'Türk Sanayisinin Enerji Verimliliği Raporu'na göre sanayi kuruluşları enerji verimliliği potansiyellerini yeterince kullanamıyor yani enerji tüketimlerini düşüremiyor. Türkiye'nin 51 şehrindeki toplam 14 sektörden 411 fabrika ile 23 ticari binanın incelendiği rapora göre, Türk sanayisindeki enerji verimliliği potansiyeli yüzde 32. Raporla incelenen işletmelerin 185'i ISO 500, 69'u ise ISO İkinci 500'ün 2021 yılı listesinde yer alıyor.

ESCON Enerji CEO'su Onur Ünlü, enerjide temiz kaynak kullanımı ve maliyetleri düşürmeye yönelik yatırımların arttığını söyleyerek, "Ancak bu yatırımlar şu anda ağırlıklı olarak yenilenebilir enerji alanında yapılıyor. Bu, işletmele-

rin enerji maliyetini düşürüp, temiz bir enerji kaynağı sağlıyor ancak kullanılan enerjinin miktarını değiştirmiyor. Halbuki sanayimizin kullandığı enerjinin miktarını düşürmesi için öncelikle enerji verimliliği yatırımları yapması gerekiyor. Çünkü enerji verimliliği kapsamında yapılacak yatırımlar ile uygulamanın türü ve kapsamına göre enerji tüketimini yüzde 20 ila 50 arasında azaltmak mümkün" dedi.

Küresel sera gazı emisyonlarının yüzde 75'inin kaynağı olan enerji; iklim değişikliğinin etkileri ve dünya genelinde yaşanan arz, güvenlik, maliyet sorunlarıyla birlikte hem ülkelerin hem de şirketlerin öncelikli gündem maddelerinden biri haline geldi. Enerjide yaşanan bu sorunların çözümünde ise atık ısının geri kazanımı, soğutma,

iklimlendirme, pompa ve fan gibi yoğun elektrik tüketen sistemlerin modernizasyonu ve otomasyonu ile enerji tüketimini azaltmayı sağlayan enerji verimliliği kritik rol üstleniyor. Öyle ki 2040 yılına kadar ihtiyaç duyulan emisyon azaltımının yüzde 40'ının enerji verimliliğinden sağlanacağı öngörüldü. Türkiye'de tüketilen enerjinin yaklaşık üçte birinin kullanıldığı sanayideki enerji verimliliğini ölçmek ve bu alandaki potansiyeli ortaya koymak üzere 2021 yılında Türkiye'de bir ilk olan 'Türk Sanayisinin Enerji Verimliliği Raporu'nu hazırlayan ESCON Enerji, bu alandaki ikinci raporunu yayımladı. 14 sektördeki 411 fabrika ve 23 ticari binanın incelendiği raporda, verimlilik yatırımlarına finansman sağlayan Enerji Performans Sözleşmeleri kapsamında yapılan çalışmaların sonuçlarına da yer verildi. 51 şehirde faaliyetlerini sürdüren bu işletmelerin 185'i ISO 500, 69'u ise ISO İkinci 500'ün 2021 yılı listesinde yer alıyor.

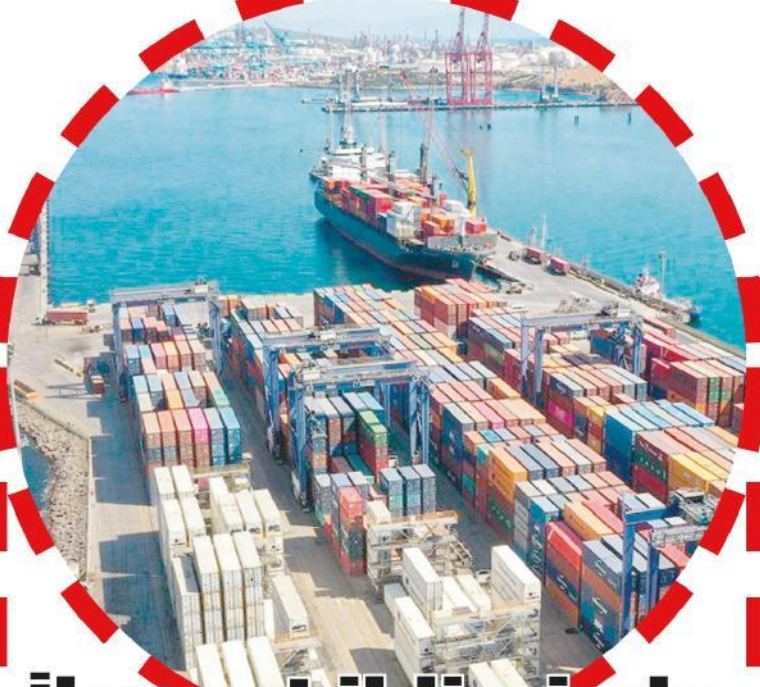

İSO'dan DEMİRDÖKÜM'e Anlamlı Ödül

DemirDöküm, İstanbul Sanayi Odası tarafından 1968 yılından bu yana her yıl yayınlanan "Türkiye'nin en büyük 500 Büyük Sanayi Kuruluşu ISO 500 listesinde" 55 yıldır aralıksız şekilde yer alan 19 şirketten biri olarak anlamlı bir ödüle layık görüldü. İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan ve İSO Meclis Başkanı Ender Yılmaz'ın ev sahipliğinde düzenlenen "100. Yıl Cumhuriyet Kutlama Gecesi", iş dünyasını bir araya getirdi. Rahmi M. Koç Müzesi'nde gerçekleşti-

ren organizasyon İstanbul Valisi Davut Gül, Beyoğlu Kaymakamı Can Aksoy, Beyoğlu Belediye Başkanı Haydar Ali Yıldız, İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Şekip Avdagiç, İSO Meclis Üyelerinin katılımıyla gerçekleşirken, Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu (İSO 500) listesinde, 55 yıldır aralıksız şekilde yer alan 19 şirkete ödülleri takdim edildi. İklimlendirme sektörüne 69 yıldır öncülük eden DemirDöküm, sektöründe listeye giren ve ödül alan tek şirket oldu. ■

İhracat ikliminde bozulma var

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi eşik değeri 50'nin altında kalarak Ekim 2023'te 48,5'e geriledi üst üste altıncı kez düştü. Söz konusu oran eylül ayında 49 idi. Endekste 50'nin üzerinde ölçülen tüm değerler ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor. **İSO** verilerine göre endeks eylüldeki 49 seviyesinden 48,5'e gerilerken ihracatçıların yılın son çeyreğinin başında zorlu talep ortamıyla karşı karşıya kalmaya devam etti.

Zayıflık yine büyük ölçüde Avrupa'daki ana ihracat pazarlarında süregelen yavaşlamadan kaynaklandı. Türk imalat sektörü ihracatının en büyük on pazarından yedisinin bulunduğu Avrupa'da, İspanya hariç tüm pazarlarda ekim ayında daralma kaydetti. Endeks hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, "Türk imalat **sanayi** ihracatçıları, ekim ayında da Avrupa ekonomisinin içinde bulunduğu zor durumdan etkilenmeye devam etti" dedi.

İhracatın havası bozuk

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi eşik değeri 50'nin altında olarak Ekim 2023'te 48.5 olarak gerçekleşti. Söz konusu oran Eylül ayında 49'du. İhracat ikliminde 2023 başından bu yana en belirgin bozulma kaydedilirken, zayıflığın ana kaynağı Avrupa olmaya devam etti

RECEP BAHAR / DETAY HABER

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin Ekim 2023 dönemi sonuçları açıklandı. Endekste eşik değeri olan 50'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor. **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi Ekimde üst üste üçüncü ay 50 eşik değerinin altında gerçekleşti. Eylülde 49 olan endeks 48.5'e gerileyerek dış talep koşullarında yıl başından bu yana en belirgin bozulmaya işaret etti.

Avrupa pazarlarında sorun büyük

Türk imalat **sanayi** ihracatçıları, yılın son çeyreğinin başında zorlu bir talep ortamıyla

karşı karşıya kalmaya devam etti. Son aylarda olduğu gibi, zayıflık yine büyük ölçüde Avrupa'daki ana ihracat pazarlarında süregelen yavaşlamadan kaynaklandı. ABD genişleme patikasında kalırken, bazı Asya ülkeleri ve Orta Doğu büyüme eğiliminin yoğunlaştığı diğer bölgeler oldu. Türk imalat sektörü ihracatının en büyük on pazarından yedisinin bulunduğu Avrupa'da söz konusu pazarlardan

biri hariç tümü ekim ayında daralma kaydetti. Bu durumun tek istisnası, üretimin değişim göstermediği İspanya oldu. Birleşik Krallık'ta ekonomik aktivite üst üste üçüncü ay azalırken, Almanya'da daralma eğilimi dört aya ulaştı. İtalya ve Fransa'da ise son beş ay boyunca üretim düşüş gösterdi. Türk imalat **sanayi** ürünlerinin en büyük ikinci ihracat pazarı olan ABD, Ekim ayında da büyümeye devam

etti. Genişleme ılımlı düzeyde olmakla birlikte son üç ayın en yüksek hızında gerçekleşti.

Asya büyümeye devam ediyor

Talebi olumlu yönde etkileyen pazarların büyük bölümü yine Orta Doğu'da yer aldı. Büyümenin son dört ayın en yüksek temposuna ulaştığı Birleşik Arap Emirlikleri, anket paneli kapsamında en hızlı genişleyen pazar oldu. Bir diğer önemli ihracat pazarı olan Rusya'da ise üretim ekim ayında güçlü bir şekilde artmaya devam etti. Böylece ekonomik aktivite son dokuz ay boyunca büyüme kaydetti. Dördüncü çeyreğin başında güçlü performans gösteren diğer pazarlar ise Asya ülkeleri oldu. Hindistan'da büyüme yüksek temposunu korurken Singapur, Endonezya ve Filipinler de kayda değer üretim artışlarıyla öne çıktı.

İhracat ikliminde bozulma görüldü

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Türkiye imalat sektörü ihracat iklimi endeksi eşik değeri 50.0'nin altında kalarak ekim ayı 2023'te 48.5 olarak gerçekleşti. Eylülde 49 olan endeks 48.5'e gerileyerek dış talep koşullarında yıl başından bu yana en belirgin bozulmaya işaret etti.

İhracatının en büyük on pazarından yedisinin bulunduğu Avrupa'da daralma kaydedildi.

(EKONOMİ SERVİSİ)

Avrupa'daki durgunluk ihracat endeksini düşürdü

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Tür-kiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi eşik değeri 50,0'nin altında kalarak Ekim 2023'te 48,5 oldu. Endeks üst üste üçüncü ay 50,0 eşik değerinin altında kaldı. Eylül ayında 49,0 değerini alan endekste, 2023 yılı başından bu yana en belirgin düşüş görüldü. Zayıflığın kaynağının Avrupa pazarındaki dalma olduğu kaydedildi. Avrupa pazarında üretimin değişmediği tek ülke İspanya olurken Birleşik Krallık son üç ay, İtalya ve Fransa'da son beş ay boyunca üretimde düşüş yaşandı.

OLUMLU ETKİLER ASYA'DA

İSO'dan yapılan açıklamaya göre talebi olumlu yönde etkileyen pazarların büyük bölümü Orta Doğu ve Asya'da yer aldı. Büyümenin son dört ayın en yüksek temposuna ulaştığı Birleşik Arap Emirlikleri, endeks kapsamında en hızlı genişleyen pazar oldu. Rusya'da ise üretim ekim ayında güçlü bir şekilde artmaya devam etti. Böylece ekonomik aktivite son dokuz ay boyunca büyümeye kaydetti. Dördüncü çeyreğin başında güçlü performans gösteren diğer pazarlar ise Asya ülkeleri oldu. Hindistan'da büyümeye yüksek temposunu korurken Singapur, Endonezya ve Filipinler de kayda değer üretim artışlarıyla öne çıktı.